ԱՒԵՏԱԲԵՐ
ՏՂԱՅՈՑ ՀԱՄԱՐ

“ԹՈՂ ՏՈՒԷՔ ՄԱՆՐ ՏՂՈՑԸ ՈՐ ԻՆԾԻ ԳԱՆ։” ՂՈՒԿ. ԺԸ. 16։

ՀԱՏՈՐ ԻԳ. ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, ՅՈՒԼԻՍ 1, 1894 ԹԻՒ 7

ԾԱՂԻԿԻ ՕՐԵՐ

Ծաղիկի օրերը հիմա կ'անցնին, և կը յուսամ որ կրնաք դաշտերը ելլել և զանոնք վայելել։ Աստուած ինչո՞ւ նկարեց ծաղիկները իրենց գեղեցիկ գոյներով և լեցուց զանոնք անուշ հոտով։ Մեղուները հրապուրելու համար որպէս զի գիտնան թէ ուրկէ՛ ժողվելու են իրենց մեղրը, կրնան ըսել ոմանք։ Այո, այդ է մէկ պատճառը, բայց կարծեմ աւելի մեծ պատճառ մըն է մարդոց սիրտերը ուրախացնել աշխարհս հրապուրիչ ընելով։ Եթէ ունիս հիւանդ դրացի մը որ չկրնար ելլել դաշտերը ուր կ'աճին ծաղիկները, փունջ մը ժողվէ և անոր տար զանոնք։

ԳՈՐԾԸ ԱՂԷԿ ԸՆԵԼ

Պատմութիւն մը կը պատմուի երիտասարդի մը վրայ որ հիւսնութիւն ընտրեց իրեն արհեստ։ Սաստիկ և խղճմտութեամբ կ'աշխատէր, բայց նաև պարապոյ վայրկեանները կուտար ուսման, և կը ջանար իր միտքը մշակել։ Օր մը մինչ այդ երիտասարդը կը հարթէր տախտակ մը որ դատաւորի նստարանի մը մէկ մասը պիտի կազմէր, բարեկամ մը, անոր սաստիկ աշխատութիւնը դիտելով, հարցուց,

“Ինչո՞ւ այդչափ աշխատութիւն կու տաս այդ տախտակը հարթելու համար։”

Անմիջապէս երիտասարդ հիւսնը պատասխանեց,

“Որովհետև կ'ուզեմ որ հարթ ըլլայ երբ օր մը վրան նստիմ։”

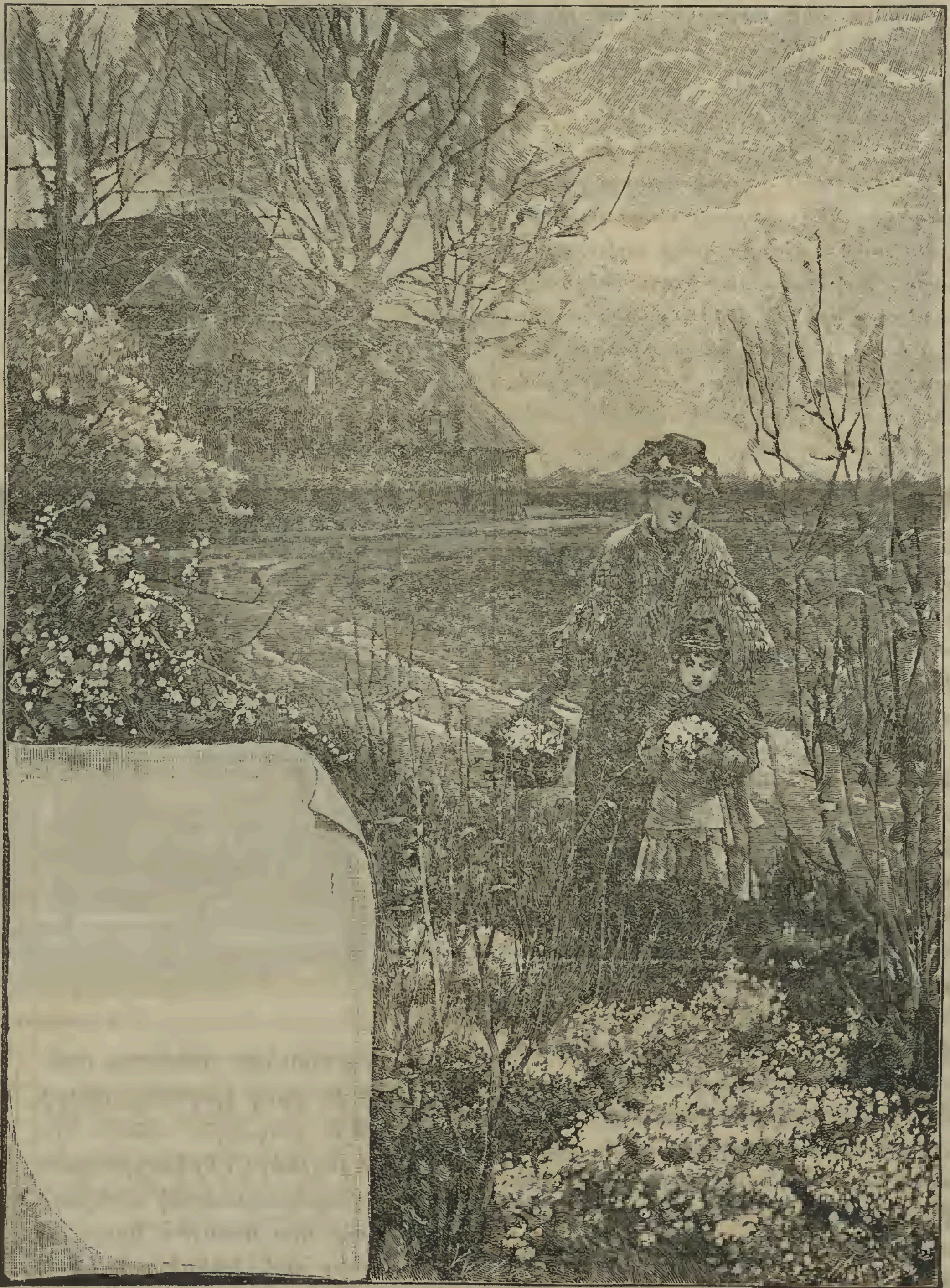

ԾԱՂԻԿՆԵՐ

Իր բարեկամը խնդաց, և այդ կատակին այնչափ հաւնեցաւ որ իր խանութին մէջ պատմեց, և հիւս երիտասարդը քիչ չծաղրուեցաւ “դատաւորի նստարան”ին համար։ Սակայն նա միշտ կը պատասխանէր հանդարտութեամբ,

“Սպասեցէք և տեսէք։ Շահօղը պէտք է խնդայ. և դեռ անոր վրայ կրնամ նստիլ։”

Եւ օր մը նա նստաւ այդ նստարանին վրայ էջերը [illegible], և դժուար չէ հաւատալ թէ նա որ հաւատարմութեամբ հիմնութիւն կ'ընէր՝ արդարութեամբ դատաւորութիւն պիտի ընէր ։

Ուրիշ պատմութիւն մը կը պատմուի մէկու մը վրայ որ գործ կը փնտռէր ։ Մարդ մը վարձեց զնա իր տան ետևի գաւիթին ցանկապատին վրայ քանի մը կոշտ տախտակ գամելու համար, ըսելով որ ամենէն աժան և դիւրին եղանակով ընէ զայն որովհետև միայն տոլար մը (24 դահեկան) պիտի վճարէ ։ Մարդը սկսաւ աշխատիլ, տախտակները հարթեց, և ճարտարութեամբ գամեց զանոնք ։ Իր տէրը եկաւ և սիրտը նեղացաւ, ըսաւ անոր թէ չէր ուզեր որ այնչափ լաւ ընէր գործը, և մէկ տոլարէն սէնթ մը աւելի պիտի չվճարէ ։ Գործաւորին համար տարբերութիւն չէր ըներ այդ ։ Տոլարէն աւելի չէր պահանջեր, բայց գործը աղէկ ընել կ'ուզէր, և իր ուզածին պէս ըրաւ. ցանկապատը լմնցուց գեղեցկապէս, տոլարը առաւ և գնաց ։ Շատ ատեն ետքը, զինք աշխատցնող մարդը գործակատար եղաւ մեծ հանրօգուտ շէնքի մը կառուցման համար ։ Այլ և այլ մարդիկ անոր դիմում ըրին այդ գործին համար. սակայն յանձնուեցաւ անոր որ ցանկապատին տախտակները հարթեց, և այս եղաւ ազդեցութեամբն այն անձին որ ի զուր ջանաց իր ցանկապատին շինութիւնը անոր հարևանցի կատարել տալ ։ Գիտէր թէ նա որ երբեք չըներ ստորին գործ մը, այլ մանաւանդ ինչ որ ընէ՝ աղէկ կ'ուզէ ընել մինչև անգամ երբ վարձ չառնէ, աղէկ շէնք պիտի կառուցանէ ։

Վերջապէս ամենէն շահաւոր ընթացքն է ամէն բան խղճմտութեամբ և աղէկ ընել ։ Այսօր մեզ կրնայ դիւրին թուիլ բան մը մատին ծայրովը ընել, սակայն այս կերպով կատարուած գործը երբեք չյաջողիր ։ Շատ կը գտնուին այնպիսի անձինք որ կրնան ստորին գործ ընել, որ յօժար են ընել զայն, և պիտի ընեն, եթէ միշտ հսկես անոնց վրայ. բայց մարդ ո՞րչափ կը բերկրի երբեմն գտնելով մէկը որուն անկարելի է ընել տալ ստորին, հարևանցի աշխատութիւն պահանջող գործ մը, այլ որ ամէն գործ կ'ուզէ աղէկ ընել, ինչ վարձք որ տաս անոր ։ Երբ գտնես այսպիսի անձ մը՝ նշան դիր անոր վրայ, վասն զի օր մը պէտք կ'ունենաս մարդու մը որ կը գործէ առանց հսկողութեան և որուն չես կրնար գէշ գործ ընել տալ ։

* * *

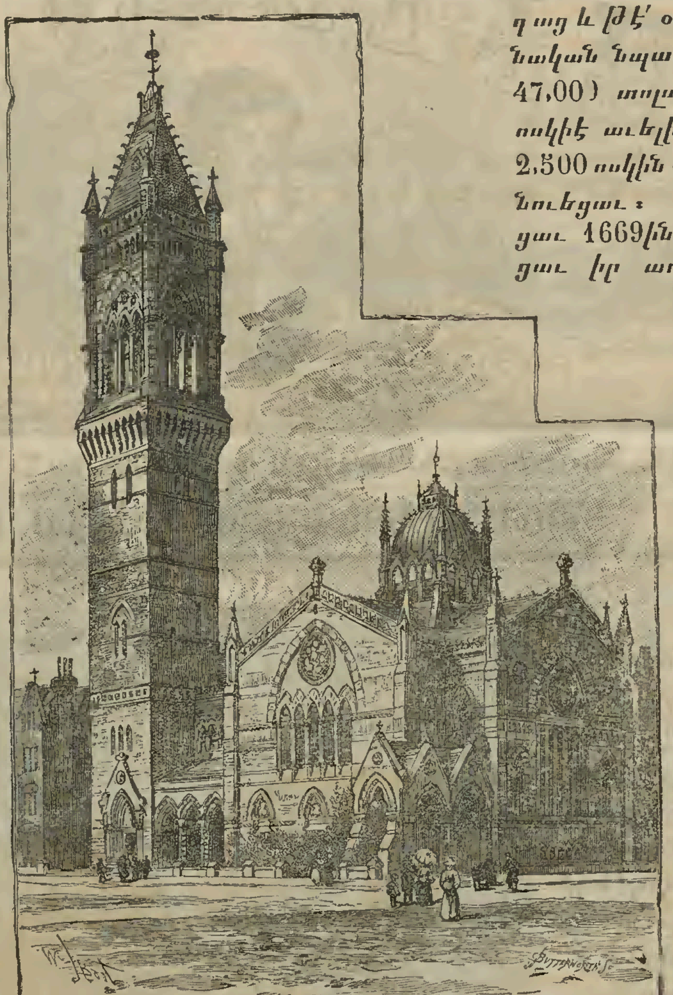

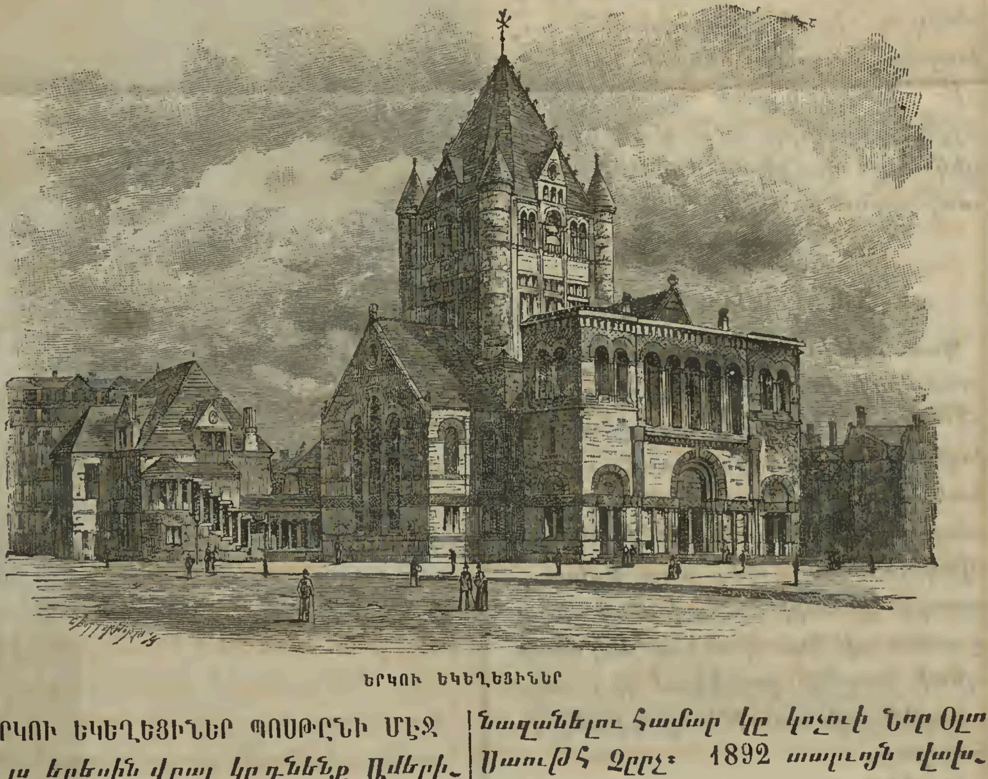

ԵՐԿՈՒ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐ

ԵՐԿՈՒ ԵԿԵՂԵՑԻՆԵՐ ՊՈՍԹԸՆԻ ՄԷՋ

Այս երեսին վրայ կը դնենք Ամերիկայի Պոսթըն քաղաքին ամենէն նշանաւոր եկեղեցիներէն երկուքին պատկերները ։ Բարձր աշտարակ ունեցողը, որ կը կոչուի Օլտ Սաութհ Չըրչ, ժողովականներունն է ։ Եկեղեցական կազմակերպութիւնը որուն կը վերաբերի այս եկեղեցին, Պոսթընի 29 ժողովական եկեղեցիներուն ամենէն հինն է մէկէն ի զատ, և ամենէն հարուստը ։ 1892ին թէ՛ Միացեալ Նահանգաց և թէ՛ օտար երկիրներու մէջ կրօնական նպատակներու համար տուաւ 47,000 տոլարէ, կամ իբր 10,700 Օսմ. ոսկիէ աւելի մեծ գումար մը, որուն 2,500 ոսկին Պորտ ընկերութեան յանձնուեցաւ ։ Այդ եկեղեցին կազմուեցաւ 1669ին, և նոյն տարին շինուեցաւ իր առաջին շէնքը, որ միայն 60 տարի կանգուն մնաց ։

Երկրորդ եկեղեցին, որ շինուեցաւ 1729ին, տակաւին կը կենայ, բայց ա՛լ չգործածուիր իբրև եկեղեցի ։ Ժամանակ մը կառավարութիւնը վարձեց զայն, բայց հիմա վերածուած է պատմական թանգարանի մը ուր կը պահուին Նոր Անգղիոյ (Միացեալ Նահանգաց հիւսիսային արևելեան մասը) պատմութեան առաջին տարիներուն յատուկ հընութիւններ ։ Պատկերին մէջի սիրուն եկեղեցին շինուեցաւ իբր 20 տարի առաջ, և միւս շէնքէն զանազանելու համար կը կոչուի Նոր Օլտ Սաութհ Չըրչ ։ 1892 տարւոյն վախճանին 564 անդամ ունէր ։

Միւս եկեղեցին կը վերաբերի Եպիսկոպոսական յարանուանութեան և կը կոչուի Թրինիթի Չըրչ ։

Սա՝ եկեղեցին էր Ֆիլիփս Պրուքս եպիսկոպոսին որ քանի մը ամիս առաջ մեռաւ ։ Ֆիլիփս Պրուքս Մասաչուսէց նահանգին եպիսկոպոս եղաւ մեռնելէն քիչ առաջ, և ամենէն աւելի պիտի յիշուի իբրև հովիւ Թրինիթի եկեղեցիլին։ Ուրիշներ, ինչպէս Մր. Պիճըր և Տր. Թալմէյճ, կարելի է իրմէ աւելի ճարտարախօս եղած ըլլան, սակայն հիմա չկայ Ամերիկացի քարոզիչ մը որ Ֆիլիփս Պրուքս եպիսկոպոսին չափ ազդեցութիւն ունեցած ըլլայ բանգէտ մարդոց վրայ։

ԱՉՔԻ ԱՌՋԵՒ ԾԱՌԱՅԵԼ

Անցեալ շաբթու քաղաքին մարերը գտնուած դրասենեակ մը երթալով, կ'ըսէ բարեկամ մը, տեսայ երկու տղաք որ զբաղած էին նամակի պահարաններու հասցէներ գրելով, կամ լաւ ևս՝ անոնցմէ մին զբաղած էր այդ գործով, և միւսը գրիչը ձեռքը՝ պատուհանէն դուրս կը նայէր։

Իրենց տէրը մօտը նստած էր, և երբ իր վրայ նայեցայ, ժպտեցաւ։

«Այս երկու տղաքներէն ո՞րը կը կարծես թէ աւելի լաւ կ'աշխատի, աւելի բանի կու գայ,» հարցուց ինձ ցած ձայնով։

«Ինծի կու գայ թէ այն որ հիմա կ'աշխատի,» պատասխանեցի։

«Ո՛չ. այդ պատանին որ հիմա պատուհանէն դուրս կը նայի, կը կարծէ թէ ըրածը անվնաս բան մըն է, կը տեսնե՞ս, աչքիս առջե՛ւ կ'ընէ այդպէս։ Միւս կողմէ, երբ աչքս անոնց վրայ է, միւս տղան ամենէն ժրաջանն է. սակայն կ'իմանամ որ երբ քովը չեմ՝ գործ չըներ։ Այնպէս որ իր այդ յանցանքին վրայ կ'աւելցնէ խաբեբայութիւն։ Իրեն ամենևին բան մը չեմ վստահիր երբ աչքիս առջևը չէ։»

«Ինձ կը թուի թէ ոչ մէկը շատ բանի կու գայ։»

«Շիտակը,» պատասխանեց անմիջապէս, «այն տղան որ միշտ կ'աշխատի՝ լաւագոյն տղան է. սակայն այն տղան որ միայն դիտուած ատեն կ'աշխատի, և չես կրնար վստահ ըլլալ թէ արդեօք պիտի աշխատի՛ երբ հսկողութիւն չկայ, անտանելի է։»

Զայս ըսող մարդը աշխարհը լաւ կը ճանչնար. գիտէր թէ ի՛նչ բանի վրայ կը խօսէր, և թերևս մեր փոքրիկ ընթերցողներուն օգտակար ըլլան անոր խօսքերը։

* * *

ԿՈԹԱՄԱ

Կոթամա Պուտտայական կրօնքին հանրածանօթ հիմնադիրն է։ Քրիստոսէ վեց հարիւր տարի առաջ ապրեցաւ, և աւանդութիւնը կ'ըսէ թէ որդին էր Հնդիկ իշխանի մը որ կ'իշխէր Սաքիաս կոչուած ցեղին վրայ։ Թէպէտ ժառանգ էր հօրը գահին՝ բոլոր իրաւունքներէն հրաժարեցաւ և աշխարհէն քաշուեցաւ որպէս զի ուսման տայ ինքզինքը և մենակեցի կեանք վարէ։ Իր կրօնքը հիմնեց սա «խորհրդութեանց» վրայ թէ թշուառութիւնը գոյութենէն անբաժան է. թէ գոյութիւնը կիրքէ կամ փափաքէ յառաջ կու գայ. թէ գոյութենէ կրնանք ազատիլ միայն մեր փափաքները ջնջելով, և թէ այս ջնջումով մարդ կը մտնէ Նիրվանայի երանաւէտ վիճակը, որ քնոյ վիճակ է, և ատոր մէջ կրնանք մտնել նախ կարգ մը սահմանեալ վիճակներէ անցնելով։ Մենք պիտի ըսէինք թէ գոյութենէն ազատուելու ամենէն արագ միջոցն է անձնասպանութիւն, սակայն Կոթամա կը հաւատար, ինչպէս իր հետևողները դեռ կը հաւատան հիմա, հոգեփոխութեան. և թէ անձնասպանին հոգին, աներկբայ շունի մը կամ ուրիշ ստորին կենդանիի մը մարմնոյն մէջ կը մտնէ։ Այս պատկերը առնուած է Կոթամայի մէկ արձանէն որ Պիրմայի Ռանկուն քաղաքը մեհեանի մը մէջ կը գտնուի, և կը ներկայացնէ զինք մէկ կողմ հակած դիրքով իր մահուան վայրկեանին։

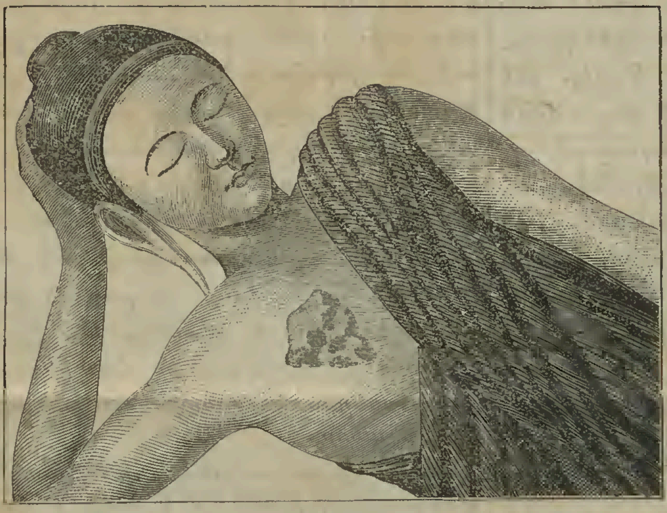

ԿՈԹԱՄԱ

* * *

ԱՐԹՈՒՆ ՓՈՔՐԻԿՆԵՐ

Ութը տարեկան աղջիկ մը որուն մայրը սորվեցուցած էր անոր թէ ի՛նչ ընելու է երբ հրդեհ պատահի, դիպուածաւ վառած լուցկի մը ձգեց իր բամբակէ դոգնոցին վրայ։ Վայրկեանի մը մէջ բոցը երեսը զարկաւ։ Փոքրիկը առանց պոռալու կամ կենալու երեսն ի վար գետինը նետուեցաւ կապերտին վրայ, ձեռքերը բերնին և քթին սեղմեց, աչքերը գոցեց, և փաթթուեցաւ հաստ բրդեղէն կապերտին մէջ։ Իր հայրը, անսովոր ձայն մը լսելով, վեր վազեց և ժամանակին մարեց հեղձուցիչ հրդեհը։ Փոքրիկին դոգնոցը մոխիր դարձած էր, հանդերձին առջևը բաւական խանձուած էր, սակայն բաց ի ձեռքին վրայ քանի մը թեթև այրուածքներէ քաջ աղջիկը բան մը չունէր։ Երբ իրեն հարցուցին թէ ի՛նչ ըրած էր, ըսաւ, «Մայրիկը միշտ ինծի կ'ըսէր որ երբ հանդերձս բռնկի՝ քոյն վրայ պառկէմ և բերանս գոցեմ, մուխ չկլլելու համար։ Գիտէի թէ պիտի վառէի լմննայի եթէ սկսէի վազել։»

Մարդ մը որուն վրայ ատամնաբուժութեան գործողութիւն կը կատարուէր, ա՛լ չարթնցաւ քլորոֆորմին յառաջ բերած թմրութենէն, և ատամնաբոյժը անմիջապէս հասկնալով վտանգը, իր ընկերին օգնութեամբ դէպ ի դուռը քաշեց զայն և սկսաւ ձիւն նետել երեսը։ Սրտին զարկը որ տկարացած էր, հիմա դադրեցաւ, և մարդը թուլցաւ և մեռելի պէս եղաւ։ «Գլխիվայր դարձուցէք. այսպէս կ'ընէ հայրս երբ ա՛լ չեն արթննար,» ըսաւ պատանի մը որ դրան առջև վազեց անսովոր իրարանցումէն։ Մարդը գլխիվայր դարձուցին մինչև որ կենդանութեան նշաններ տեսնուեցան։ Այդ միջոցին պատանիին հայրը որ այդ տեղին ամենէն հռչակաւոր բժիշկներէն մին էր, վրայ եկաւ և իր որդիին ժամանակին ըրած պատուէրին գործադրուելէն ետև տուաւ հարկաւոր դեղերը։

Միշտ լաւ է գիտնալ թէ ի՛նչ ընելու է ստիպողական պարագաներու ժամանակ։

* * *

ԳՈՐԾԵԼԷ ԱՌԱՋ ՄՏԱԾԷ

Կենաց ստիպողական պարագաներու միջոցին փոխանակ պոռալու, գործելու պատրաստականութիւնը պէտք է մանկանց հասկցնել շատ փոքր հասակէն։ Վայրկենական մտադրութիւն պահանջող պարագաներու ատեն պաղարիւնութիւնը առաքինութիւն մըն է, որ որչափ մշակուի՝ շատ չէ։

Ամերիկա դպրոցի մը մէջ վարժուհի եղող փոքր աղջիկ մը, մինչ իր աշակերտները բոլորտիքն էին, որոտումի պէս ձայն մը լսեց, և պատուհանէն նայելով, տեսաւ ձագարի (ֆոռնէ) ձևով սև ամպ մը որ արագ արագ կը մօտենար։ Աղջիկը հասկցաւ անոր ինչ ըլլալը, բայց թէև սիրտը գրեթէ փրթաւ, վախէն ճերմկած երեսը դարձուց աշակերտներուն որ չէին գիտեր վտանգը, և ըստ հանդարտութեամբ,

“Տղաք, շատ անգամ խօսած ենք Հըրմիթի քարայրը այցելելու վրայ։ Քիչ մը ժամանակ ձգենք դասերնիս և ընենք այդ այցելութիւնը այս առաւօտ։ Կարգեր կազմեցէք և երկու երկու հոն գացէք շուտով։ Ես ձեր ետևէն պիտի գամ պզտիկներով։” Դեռ խօսքը չլմնցուցած մեծ աշակերտները առջև անցած էին, և, անձայն, քարայրին բերանը հասան ճիշդ այն պահուն երբ ամպի սիւնը դաշտին վրայէն կ'անցնէր դոռալով։ Տղաքը սկսան ճչել երբ օդը փոշիով և կոտրած գերաններով լեցուեցաւ. սակայն դեռահաս վարժուհիին մէկ երկու խօսքը հանդարտեցուցին զանոնք և համոզեցին մտնել մութ այրը, ուր մնացին ապահով, մինչև որ փոթորիկին դոռումը և թնդիւնը դադրեցաւ։ Երբ դուրս ելան արևին լոյսին մէջ, միայն քարերու և տախտակի կտորներու դէզ մը յայտնի կ'ընէր թէ քիչ առաջ հոն դպրոց մը կար։ Եթէ դեռահաս վարժուհին հաղորդած ըլլար իր սոսկումը աշակերտներուն, շփոթութիւն յառաջ պիտի գար, և արդիւնքը շատ աղէտալի պիտի ըլլար։

ԽՆԴԻՐԸ ԿԸ ՓՈԽՈՒԻ

Քէօլնիշէ Ցայթունկ լրագիրը հետևեալ պատմութիւնը կ'ընէ հանգուցեալ Գաղղիացի ծերակուտական Ռընոյի վրայ.

Երբ Ռընօ առաջին անգամ իբրև ծերակուտական Փարիզ եկաւ իր հայրենիքէն որ Պիրենեան լերանց մէջ կը գտնուի, պանդոկի մը մէջ սենեակ մը վարձեց և ամսու մը վարձքը — հարիւր յիսուն ֆրանք, իբր 700 դահեկան — վճարեց կանխիկ։ Պանդոկին տէրը հարցուց անոր թէ կ'ուզէ՞ ընկալագիր։

“Հարկ չէ,” պատասխանեց Ռընօ։ “Աստուած տեսած է վճարումը։”

“Աստուծո՞յ կը հաւատա՞ս,” ըսաւ միւսը հեգնութեամբ։

“Անշուշտ,” պատասխանեց Ռընօ, “դուն չե՞ս հաւատար։”

“Ոչ, տէր։”

“Ո՜հ,” պատասխանեց ծերակուտականը, “եթէ այդպէս է, հաճեցէք ընկալագիր մը տալ։”

ԱՄԵՆԷՆ ՄԵԾ ՔԱՂԱՔԸ

Լոնտոն աշխարհիս ամենէն մեծ քաղաքն է, և անտարակոյս աւելի բազմամարդ է քան երբեք եղած է քաղաք մը։ Գրեթէ վեց միլիոն բնակիչ ունի, և շարունակ ամէն կողմէ մարդիկ հոն կը խուժեն, և այսպէս կը շատնան անոր բնակիչները հետզհետէ։

Կ'ըսուի թէ Լոնտոն ունի երեք հազար մղոն փողոց, և աշխարհի կեդրոնն է առևտուրի, ստակի և բարեգործութեան, և թերևս նաև մեղքի մասին։ Հոն կու գան ամէն երկրէ մարդիկ, և սակայն Լոնտոնի բնակիչներուն հարիւրին իննսունըութը Մեծն Բրիտանիա ծնած են։ Միշտ մառախուղ և ծուխ կայ հոն, սակայն շատ հրապարակներ ունի, և տարւոյն մէկ եղանակին մէջ Լոնտոնի պէս հաճելի տեղ չկայ։ Կ'ըսուի թէ Լոնտոն քաղաքին հին անունը Լինտըն էր, որ կը նշանակէ լճին եզերքի քաղաքը։ Հին աւանդութիւն մը կը հաւաստէ թէ Լոնտոն հիմնուեցաւ Պրիւթէ, սերեալ Ենէասէն որ փախաւ Տրովադայէ երբ այդ քաղաքը Ն. Ք. իբր 1500ին կործանեցաւ Յոյներուն ձեռքով. և թէ ամենէն առաջ կոչուեցաւ Թրոյնովանթ, այսինքն Նոր Տրովադա։ Լըտ թագաւորին ժամանակ, պարիսպով շրջապատուած էր, և կը կոչուէր Լըտ'ս թաուն։ Հաւանականապէս ասկէ ելած է Լոնտոնի անունը։ Պատմագիրներ կը պնդեն թէ Լոնտոնի հողին վրայ քաղաք մը կար Ն. Ք. 1107ին, և գիտենք թէ Հռոմայեցիները Յ. Տ. 61ին հոն քաղաք մը հիմնեցին և Լոնտինիում անունը տուին անոր։

Քանի մը դուռ ունէր հին Լոնտոնի պարիսպը որ թերևս մէկ ծայրէն միւսը մէկուկէս մղոն երկայնութիւն ունեցող քաղաք մը կը շրջապատէր. սակայն ոչ պարիսպ կայ հիմա ոչ ալ դուռ, և այսօրուան Լոնտոնը հետզհետէ տարածուած է մինչև որ կուլ տուած է բոլորտիքը գտնուող բազմաթիւ գիւղեր և քաղաքներ, և ամէն տարի տակաւին կը տարածուի և կ'ընդարձակի։ Զարմանալի տեղ մըն է այդ քաղաքը. հոն կրնաս տեսնել թէ՛ բարին թէ՛ չարը ամէն ձևերով ու աստիճաններով. քանզի թէև Լոնտոնի մէջ շատ կորսուածներ փրկուած են, սակայն Լոնտոնի փորձութիւնները շատ հոգիներ ալ հրապուրած և առաջնորդած են կործանման և կորստեան։ Շատ մարդիկ Լոնտոնի մէջ, ինչպէս ամէն մեծ քաղաքներու մէջ, անիծած են այն օրը երբ իրենց գիւղին խաղաղութիւնը փոխեցին շողիւնին և պերճանքին հետ մեծ քաղաքի մը ուր կորսուեցան եռացող բազմութեան մէջ և կուլ տրուեցան յորձանքէ մը որմէ ա՛լ ազատում չկայ։

ՇԱՏ ԽՈՐԱՄԱՆԿ ՇՈՒՆ ՄԸ

Օր մը տիկին մը և իր տղաքը կառք նստած կը պտըտէին Պոսթընի մէկ զբօսավայրին մէջ։ Իրենց հետ կառքին մէջ կը գտնուէր նաև սիրուն շուն մը, որ նեղութիւն տալուն պատճառաւ կառքէն դուրս հանուեցաւ որպէս զի վազէր։ Շունն իբր մղոն մը վազելէ ետքը ուզեց նորէն կառքին մէջ առնուիլ, բայց տղաքը աւելի ուզելով անոր տեղը քան ներկայութիւնը, փոյթ չըրին անոր աղաչանքները։ Եւ ահա ճիչ մը լսուեցաւ. տղաքը տեսան որ շունը կը կաղար երեք ոտքերուն վրայ՝ միւսը վեր բռնելով, իբր թէ շատ ցաւ կը զգար։ Անմիջապէս կառքը կայնեցուցին, շունը ցատկեց մէջը և գնաց փափկութեամբ մը տեղաւորուեցաւ բազմոցի մը վրայ։ Սակայն երբ ոտքը քննուեցաւ, բան չունէր։ Ընդհակառակն անոր աչքերուն մէջ խորամանկ նայուածք մը կար, որ պարզապէս կը յայտնէր թէ բոլորը կեղծիք էր. շունը վարպետութիւն մը խաղցած էր որպէս զի տղաքը նորէն կառքն առնէին զինք։

ԱՉՔԴ ԲԱՑ

Խիստ շատ մարդիկ կան որ աշխարհիս մէջ կը քալեն աչքերնին գոցած։ Հեռաւոր բանի մը վրայ կը խորհին, կամ թերևս երբեք չեն խորհիր, մինչ ճիշդ իրենց առջևը և բոլորտիքը կան բաներ որ պարտին գրաւել իրենց ուշադրութիւնը։ Այն աստղաբաշխը որ աստղերուն նայելով կը քալէր, փոսի մը մէջ ինկաւ. և շատ մարդիկ, հեռուն գտնուող բանի մը վրայ խորհելով, կը թաղուին դժուարութեանց մէջ որոց առաջքը առնել շատ դիւրին է։

Ամէն օր և օրուան ամէն ժամուն պարտականութիւններ ունինք կատարելու. և մեզ կ'իյնայ աչքերնիս չորս բանալ, գիտնալ թէ ինչ կ'անցնի կը դառնայ մեր շուրջը, և հասկնալ թէ ի՛նչ կ'ընենք և ինչո՛ւ կ'ընենք։

Փոքրիկներու տրուելու կանոններէն մին է, երբ մարդու մը հետ գործ ունին, ճիշդ անոր երեսը նայիլ, որպէս զի ճանչնան զնա երբ նորէն տեսնեն։ Ասիկա լաւ կանոն մըն է։ Աղէկ է մեր գործը, մեր պարտականութիւնները, մեր հոգերը ամէն օր լաւ մը քննել, և ճշդիւ գիտնալ թէ ի՛նչ ընելու ենք և թէ ի՛նչ է զայն լաւագոյն ընելու եղանակը։ Այս աշխարհը շատ դէշ աշխարհ մըն է քնացողներուն համար։ Եթէ մարդիկ կ'ուզեն մեղք չգործել և Աստուծոյ ծառայել, պարտին ըլլալ զգաստ և արթուն։ Քրիստոս անոնց ալ կ'ըսէ, “Արթուն կեցէք և աղօթք ըրէք։”

Ամերիկայի Միսիոնարաց Ընկերութեան կողմէն
Արտօնատէր Ձ. Գ. ԿՐԻՆ
Տնօրէն—Խմբագիր Հ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ
Ֆինճանճըլար Եոգուշու, Ամերիքան Խան

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՈՅԱՃԵԱՆ